

Overwegen

'n Paar weken geleden bezocht ik met 2 van onze dochters het 'Red Star Line' Museum in Antwerpen.

De red Star line was een boot, die vanaf 1800 met landverhuizers via Antwerpen naar de andere kant van de oceaan voer.

In het museum kreeg je door verhalen en foto's een inkijk in onthutsende geschiedenissen van miljoenen passagiers die, met hun hele leven gepakt in enkele koffers, op zoek gingen naar een beter bestaan.

De expositie bestond uit briefjes, foto's, dagboek- en geluidsfragmenten die de nazaten van deze landverhuizers na intense speurtochten hadden gevonden.

Zij waren namelijk op zoek gegaan naar de geschiedenis van hun voorouders om hun eigen leven beter te kunnen duiden.

En na tastbare vondsten konden zij hun eigen familielijn ter hand nemen en begrepen zij meer over hun afkomst.

De liedjes, gedichtjes en brieven, door de voorouders in moeilijke tijden van migratie geschreven, waren voor de nazaten iconisch. En al die kleinoden gaven richting aan hun bestaan.

In het museum was de kostbare waarde van dit alles voelbaar!

En dit is ook aan de hand met de Genesisteksten.

Tijdens de knellende omstandigheden van een volk in ballingschap werden deze teksten als een soort lied geschreven.

De poëzie van de teksten bemoedigde deze mensen, die zich zo vervreemd voelden.

Omdat deze tastbare vondsten weer richting gaven aan hun bestaan werd de waarde van deze teksten ook voor hen iconisch. Zij werden erdoor geïnspireerd hun zelfbewustzijn te bevestigen en eigenwaarde te ervaren en te behouden.

En zo functioneren deze teksten nog steeds en zò blijven zij levend.

Als je de 'wording' teksten uit Genesis in z'n geheel zou lezen dan zou je merken dat de auteurs zich in hun schrijven bewust waren van de kwetsbaarheid- en van de onderlinge afhankelijkheid van alles wat levend was. Plant, dier en mens met elkaar verweven.

Wij richten ons tijdens deze viering echter slechts op enkele beginverzen uit het boek Genesis.

En we hoorden van de auteurs van de Bijbeltekst dat er voorafgaand aan het handelen van God, nog niets zichtbaar was. Dat wil **niet** zeggen dat er nog niets was.

En ook in andere scheppingsteksten, verspreidt in de Bijbel, lees je.... dat het niet zo is dat er voor 'de schepping' niets was.

In onze tekst van vandaag staat, dat de aarde woest en vormloosheid was geweest.

Het was een onproductieve-, onbewoonde plaats.

En over de oer oceaan, die zich naar alle kanten uitstreckte, met name in verticale richting, was de duisternis.

Ik stel me voor dat het water er was als een muur, waar je niet overheen kon kijken.

Dit geeft de toestand aan voordat de hemel er was.

In deze beeldende en literaire tekst èn in de context van 'de adem van God die bewegend, wervelend over al dat water ging' zegt God:

'Kome er licht!',..... er komt licht,

God ziet het licht aan, ja, het is goed!

Deze woorden van God zijn geen fysiologische of psychologische duidingen.

Deze woorden roepen ons vermogen tot verwondering en

verbazing wakker, om te reageren op een geheim dat ons bevattingvermogen te boven gaat.

Want God creëert, vanuit de diepte, door de woorden die zij spreekt, **'het licht'**, als iets nieuws.

En dit gebeurt vanuit haar initiatief en vanuit haar creatieve kracht. Zo resoneert Gods Tegenwoordigheid in de schepping. In onze tekst licht die tegenwoordigheid allereerst op **in 'het licht'**. Er staat:

Haar licht verlicht de aarde, ... en zo bracht zij een scheiding aan tussen licht en duisternis.

Als het gaat om Tegenwoordigheid:

Uit eigen ervaring weten wij wellicht dat je weleens in een ruimte kan komen waar iemands aanwezigheid nog voelbaar is. Hij of zij is er zelf niet, maar diens aanwezigheid is nog voelbaar. Dan kan je zomaar in de tegenwoordigheid van de ander zijn, soms zelfs, zonder dat je je er echt bewust van bent.

Hoe kunnen mensen binnen de tegenwoordigheid van God komen, rakend aan het geheim van het leven?

Rabbi Abraham Joshua Heschel, joods wijsgeer en schrijver, wijst als één van de antwoorden op deze vraag naar de weg van verwondering.

Een houding die veel verder gaat dan wat wij verbazing of verrassing zouden noemen.

Een van de mede-voorbereiders van deze viering vertelde tijdens onze voorbereidingsavond over haar tuin.

Met de Bijbeltekst uit Genesis over 'het licht' in haar achterhoofd snoeide zij haar druivenstruik. Tijdens het snoeien stond zij stil bij de groei van deze struik en haar verwondering groeide toen zij beseftte hoe belangrijk het is om de zijscheuten flink in te korten waardoor de druivenplant zijn energie niet langer in het uitgroeien steekt, maar de energie naar de druiventrossen gaat. En dan het belangrijkste: ook krijgt de plant

dan meer licht, waardoor ziekten voorkomen kunnen worden.
Dat licht..... het is basisvoorwaarde voor al het leven.
Zonder licht is er geen tijd en geen leven. En het is nodig om te
groeien, om te leven. Het moet opgevangen worden...door
planten, dieren en mensen. Geen blad, van welke struik dan ook,
mag het tegenhouden!

Heschel schrijft verder: 'wij hebben de grootsheid van de
schepping niet uitgevonden, wij stuiten op een 'onuitsprekelijk
mysterie',
wij komen het tegen, of het komt ons tegemoet.

Als dát er niet voor zorgt dat wij de wereld, met alle levende
wezens: dier, mens en plant met ontzag, respect en
verwondering tegemoet treden,
dan weet ik het ook niet meer.

En als die grootsheid van de schepping ons tegemoet komt in
een mens....die je ontmoet.....dan kan de wederzijdsheid die in
zo'n ontmoeting ontstaat, je zomaar verlichten.

Luisteren wij naar het verhaal: **'Licht schijnt altijd
vooruit' uit** ([www.zinnige
verhalen.nl](http://www.zinnige verhalen.nl))

*Er was eens een jongetje dat een heel eind door het donker moest
lopen om thuis te komen.*

Zijn lantaarn gaf echter maar weinig licht.

*Het jongetje keek naar het zwakke schijnsel van zijn lamp en vroeg
zich af hoe hij in die duisternis de weg zou kunnen vinden.*

Gelukkig kwam hij onderweg een vrouw tegen.

Ze vroeg hem waarom hij zo aarzelend over het pad liep.

*Het jongetje vertelde haar dat hij bang was om door het donker te
lopen met een lantaarn die maar twee meter naar voren scheen.*

De vrouw glimlachte en zei tegen de jongen:

*'Ook het licht gaat met iedere stap die jij zet naar voren.
Het licht zal altijd twee meter voor je uitschijnen, je hoeft je dus
geen zorgen te maken. Je kunt met vertrouwen je weg vervolgen'.
Dat deed de jongen en zo kwam hij veilig thuis.*

En zo mogen de volgende woorden klinken:

*'In ons kostbare leven gaat het licht
met iedere stap die jij zet naar voren.
Het licht zal altijd iets voor je uitschijnen,
maak je geen zorgen.
Vervolg je weg met vertrouwen.'*